

Forskrift om vern av Færder nasjonalpark, Nøtterøy og Tjøme kommuner, Vestfold.

Fastsatt ved kongelig resolusjon 23. august 2013 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på;

- representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser
- det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø
- et undersjøisk landskap med variert bunntopografi og med stor variasjon i marine naturtyper herunder ålegraseng, større tareskog, bløtbunnsområder i strandsonen og skjellsandområder
- viktige naturtyper som kystfuruskog, rik sumpskog og edelløvskog, strandenger og strandsumper på østre del av Sandø og Mellom Bolæren
- en lite påvirket kystskog på Vestre Bolæren, som viser en stor grad av variasjon i utforming og artssammensetning
- leveområder for flere truede arter herunder kammarimjelle, kjempestarr og flatøsters.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I sone A er formålet å ta vare på naturtyper som hagemark, hule eiker, naturbeitemarker, slåtteenger, tørrenger og strandenger.

I sone B er formålet å ta vare på livsmiljøet for plante- og dyrelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser. På Lille Rauer er det i tillegg særlig viktig å bevare den truede arten gul hornvalmue og dens livsmiljø.

I sone C er formålet å ta vare på et område med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og som er egenartet i form av stor variasjon i naturtyper herunder tangvoller, strandsumper, strandenger, dammer, strandkratt og artsrike tørrenger. I tillegg er området levested for en rekke nasjonalt truede arter av bl.a. karplanter, beitemarkssopp og insekter.

§ 2. Geografisk avgrensning

Nasjonalparkområdet berører følgende gnr./bnr.:

Nøtterøy kommune: 12/10, 20/1, 28/41,42,43,67, 31/2, 31/3,68, 31/4,67, 31/5,27, 31/25, 31/36, 31/47, 32/1,5,8,13-24,27, 32/2, 32/3, 32/4,12, 32/6,10, 32/7, 32/9, 32/25,26, 32/28, 32/29, 32/30, 32/31, 32/32, 32/33, 32/34, 32/35, 33/1,7, 33/2, 33/3, 33/4,10, 33/5, 33/6, 33/8, 33/9, 46/26, 49/1, 52/1, 53/17, 53/20, 53/24,31, 53/25, 53/33, 54/1, 54/2, 61/1,2,6, 61/3, 61/4, 61/5, 61/7, 61/8, 62/1, 62/2, 62/3, 62/4, 62/5, 62/6, 62/8, 91/5, 92/2, 100/6, 132/1, 132/2, 135/1,3, 135/2, 135/4, 135/5, 136/1.

Tjøme kommune: 1/1, 1/4, 1/7, 1/42,108, 1/155, 8/31, 16/2, 16/20, 16/55, 24/1,2, 24/3, 24/5, 24/6, 24/7, 24/8, 24/9, 24/10, 24/11, 34/3,8,9,10,18,20, 34/5, 35/1, 36/3, 36/4, 36/6, 36/9, 36/11, 36/13, 36/14, 36/16, 36/25,26, 36/89, 36/90, 36/101, 37/5, 38/96, 42/15, 42/28, 43/72, 43/73, 43/120, 44/12, 44/44, 44/53, 44/56, 44/61, 44/63, 44/68, 44/69, 44/70, 44/71, 44/72, 44/75.

Nasjonalparken dekker et areal på ca. 340 km² hvorav ca. 15 km² er landareal. Grensene for nasjonalparken fremgår av kart datert Miljøverndepartementet, august 2013, samt detaljkart for Bolærne, Nordre Årøy og Søndre Årøy. Nasjonalparken har tre egne soner (A, B, og C) med særskilte formål og bestemmelser. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Nøtterøy og i Tjøme kommuner, hos Fylkesmannen i Vestfold, i Miljødirektoratet og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

1. Landskapet og naturmiljøet

1.1 Området er vernet mot inngrep av enhver art, som vegbygging, riving av bygninger, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, konstruksjoner, anlegg eller innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler, brakker og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, utendørs opplag av båter, gjerding, bergverksdrift, graving, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, påfylling av sand eller skjellsand på sjøbunnen eller på strender, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein og mineraler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, tilplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av brygger, bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. og bøyelegging av båter. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

1.2 Bestemmelsene i § 3 pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

- b) Vedlikehold av stier, skilt, bruer og løyper i henhold til forvaltningsplan, jf. § 5.
- c) Drift og vedlikehold av jordbruksarealer i sone A. Retningslinjer for drift fastsettes i forvaltningsplan, jf. § 5.
- d) Vedlikehold av nødvendig gjerding for husdyr etter retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 5.
- e) Vedlikehold av eksisterende veier etter retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) Utendørs lagring av maskiner og utstyr til bruk i aktiv jordbruksdrift i direkte tilknytning til driftsbygninger.
- g) Bruk og vedlikehold av registrerte låssettingsplasser.
- h) Vedlikehold av bygninger og innretninger for allment friluftsliv i henhold til forvaltningsplan, jf. § 5.
- i) Bøyelegging av egne båter innenfor en avstand av maksimalt 80 m fra egen brygge eller egen landfast fortøyningsplass. Bøyene kan også benyttes til midlertidig fortøying av gjestende båter etter retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 5.
- j) Opplag av egne båter inntil 16 fot unntatt i sone B og C. Retningslinjer fastsettes i forvaltningsplan, jf. § 5.
- k) Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.
- l) drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg. Bruk av motorisert transport til lands krever særskilt tillatelse, jf. § 3 pkt. 6.4 b.
- m) Nødvendig istandsetting av eksisterende energi- og kraftanlegg ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport til lands skal det i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Ombygging og mindre utvidelser samt bruksendring av eksisterende bygninger.
- b) Tilbakeføring av bygninger og anlegg til et tidligere dokumentert utseende.
- c) Gjenoppføring av bygninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) Bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesbrygge, oppsetting av bruer og klopper og oppsetting av fortøyningsfester.
- e) Riving av bygninger, anlegg og innretninger og gjenoppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- f) Oppføring av nye bygninger, brygger og innretninger for allment friluftsliv i henhold til forvaltningsplan, jf. § 5.
- g) Oppføring av nye bygninger som er nødvendig for jordbruk i sone A, og som ikke er i strid med verneformålet.
- h) Boring etter vann unntatt i sone B og C.
- i) Oppsetting av skilt og merking av stier.
- j) Ombygging og oppsetting av gjerder.
- k) Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.
- l) Oppgradering samt fornying av kraftlinjer for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt for virksomheter innenfor nasjonalparken.
- m) Nyetablering av kraftforsyning til eksisterende fritidsboliger etter retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 5.

- n) Vedlikeholdsmudring i tilknytning til eksisterende brygger.
- o) etterfylling av sand av samme type som den stedegne sanden på eksisterende strender.
- p) Oppføring av ett båtnaust på eksisterende grunnmur og en brygge jf. reguleringsplan for Hvaløy vedtatt 25. mars 1974.
- q) Utsetting av saltsteiner.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet

Vegetasjonen på land og i sjø, herunder døde busker, trær og ilanddrevet tang og tare er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting og såing er ikke tillatt. Nye plantearter må ikke innføres.

2.2 Bestemmelsen i § 3 pkt. 2.1 er ikke til hinder for:

- a) Plukking av bær og matsopp,
- b) Plukking av vanlige planter til eget bruk unntatt i en sone på Østre Bolæren jf. forvaltningsplan § 5.
- c) Skånsom bruk av nedfalt trevirke til bålbrenning unntatt i en sone på Vestre Bolæren, jf. forvaltningsplan § 5.
- d) Skånsom vegetasjonsrydding og beplantning rundt fritidsboliger, jf. forvaltningsplan § 5.
- e) Hogst av ved til eget bruk til fritidsboliger og gårdsbruk på Nordre og Søndre Årøy i sone A, etter retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) Rydding av ilanddrevet tang og tare på mye brukte badestrender, unntatt på permanente tangvoller, jf. forvaltningsplan § 5.

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Rydding av vegetasjon som er til hinder eller vesentlig ulempe for mye brukte friluftsområder, jf. forvaltningsplan § 5.
- b) Rydding av vegetasjon utover det som er tillatt etter § 3 pkt. 2.2 d, jf. forvaltningsplan § 5.
- c) Hogst av ved til eget bruk til fritidsboliger unntatt i sone B og C, jf. forvaltningsplan § 5.

2.4 Beiting er tillatt. Miljødirektoratet kan av hensyn til verneformålet ved forskrift regulere beitetrykket i hele eller deler av nasjonalparken.

3. Dyrelivet

3.1 Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

3.2 Bestemmelsene i § 3 pkt. 3.1 er ikke til hinder for jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk. Det samme gjelder sankning av skjell til eget bruk.

- 3.3 Hunder skal holdes i bånd hele året i sone B. I de øvrige delene av nasjonalparken skal hunder holdes i bånd i perioden 1. april til 15. oktober.

4. Kulturminner

- 4.1 Vern av kulturminner
Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.
- 4.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5. Ferdsel

- 5.1 Generelt om ferdsel
All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.
- 5.2 Forbud mot ferdsel
I sone B er det i tiden fra og med 15. april til og med 15. juli forbud mot all ferdsel på land og på sjø nærmere enn 50 meter fra land. Dette omfatter også surfebrett, seilbrett, kiting, paraglider og lignende samt dykkeaktivitet.

Forbudet gjelder ikke for:

- a) Ferdsel på land ved bruk av landfester i forbindelse med yrkesfiske.
 - b) Ferdsel på land i forbindelse med drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.
 - c) Fortøyning av fritidsbåter på Lille Rauer ved hjelp av akterfeste på østsiden av bukta i vest, når værforholdene gjør dette nødvendig.
- 5.3 Organisert ferdsel
Bestemmelsene i denne forskrift, med unntak av § 3 pkt. 5.2, er ikke til hinder for organisert turvirksomhet så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen, jf. § 5.

- 5.4 Telting
Oppsetting av telt er forbudt på Ruseodden på Østre Bolæren, på Sandø og Østre Bustein, og i sonene B og C. Forbudet gjelder ikke telting på Lille Rauer og Hoftøya.
- 5.5 Bålbrenning
- a) Bålbrenning er kun tillatt i anlegg laget spesielt for dette, eller på løsmasser uten vegetasjon.
 - b) Brenning av avfall etter hogst og rydding i forbindelse med tiltak etter § 3 pkt. 2.2 d, pkt. 2.3 a og b kan skje ihht. forvaltningsplan, jf. § 5.

Bålbrenning må ikke skje så nær vegetasjon, svaberg eller annet fast fjell at det forårsaker skade. I hele nasjonalparken er bruk av grill direkte på underlaget forbudt.

5.6 Sykling og bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er kun tillatt på veier. Det kan i forvaltningsplan fastsettes traseer, stier og områder som er godkjent for slik bruk, jf. § 5. I sone C er ikke-organisert bruk av hest kun tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen, jf. § 5

5.7 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan være til skade for naturmiljøet.

5.8 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier.

5.9 Bestemmelsene i § 3 pkt. 5 gjelder ikke for ferdsel i forbindelse med gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, akutt forurensning-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, på is og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.

6.2 Forbud mot motorferdsel i sjø

a) Bruk av vannscooter er forbudt.

b) I sone B er det i tiden fra og med 15. april til og med 15. juli forbud mot all motorferdsel på sjø nærmere enn 50 meter fra land.

c) Miljødirektoratet kan ved særskilt forskrift innføre bestemmelser om fartsregulering på sjøen i nærmere angitte deler av nasjonalparken.

6.3 Forbudet i pkt. 6.1 og 6.2 er ikke til hinder for:

a) Motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i ambulanse-, politi-, brannvern-, akutt forurensning-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten.

b) Forsvarets nødvendige lavtflyging i perioden f.o.m. 1 oktober t.o.m. 1. april.

c) Motorferdsel på innmark i forbindelse med drift av jordbruksarealer i sone A

d) Motorferdsel på veier i sone A og C som er godkjent for dette i forvaltningsplan, jf. § 5.

- e) Nødvendig motorferdsel i utmark i tilknytning til jordbruksdrift i henhold til forvaltningsplan, jf. § 5.
 - f) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke eller skadde bufe i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøring kan først skje etter at det syke/skadde dyret er lokalisert. Kjøretøy som blir benyttet skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før kjøring.
 - g) Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.
- 6.4 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:
- a) Øvelseskjøring og øvelsesflyvning til formål som nevnt i pkt. 6.3 a.
 - b) Nødvendig kjøring for tiltak etter § 3 pkt. 1.2 m og 1.3 l.
 - c) Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.
 - d) Motorferdsel i forbindelse med vedhogst ihht. § 3 pkt. 2.2 e og 2.3 c.
 - e) Motorferdsel på snødekt mark eller langs eksisterende traktorvei og lignende for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.
 - f) Bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg eller hjort.

7. Forurensing

- 7.1 Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

Det er forbudt å tømme kloakkvann i sjøen.

- 7.2 Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt. Forbudet gjelder ikke motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger innenfor nasjonalparken.
- 7.3 Bestemmelsen i pkt. 7.1 er ikke til hinder for bruk av gjødsel, kalk og plantevernmidler som ledd i jordbruksdrift i sone A i henhold til forvaltningsplan, jf. § 5.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 6 Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7 Forvaltningsmyndighet

Miljøverndepartementet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks. Samtidig oppheves følgende forskrifter og bestemmelser:

- 2006.06.30 nr 0834: Ormø – Færder landskapsvernområde, Nøtterøy og Tjøme kommuner, Vestfold fylke
- 1978.12.15 nr. 0045: Fjærskjær naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0046: Selskjærene naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0047: Østre Klauver naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0048: Jenseskjærene naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0049: Kultane og Skarvesetet naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0051: Tova naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0052: Store Rauer naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0053: Helleholmen naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0054: Midre Bukkholmen naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0055: Rønneskjærene naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0050: Garnholmen naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0056: Leiestein naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 4314: Melleskjærene naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0059: Langøya naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 1978. 12.15 nr. 0060: Knappen naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 2002. 12.13. nr. 1525: Vestre Bolæren naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 2006. 06.30 nr. 0833: Østre Bolæren plantefredningsområde, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 2006. 06.30 nr. 0839: Østre Bustein naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 2006. 06.30 nr. 0836: Moutmarka naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- 2009. 06.19 nr. 0747: Lille Rauer naturreservat, Nøtterøy kommune, Vestfold
- 2009. 06.19 nr. 0732: Hoftøya naturreservat, Tjøme kommune, Vestfold
- Fuglelivsfredning Store Færder ved Kongelig resolusjon av 24. mai 1935
- Fuglelivsfredning Færder fyr ved Kongelig resolusjon av 24. mai 1935